

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 201/2545

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โจทก์ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้ร้อง ธนาคาร กสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ผู้คัดค้าน นาง วงเดือน สุวรรณโชติจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 114, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 115

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่ลูกหนี้ชำระหนี้ตามคำพิพากษามาตามยอมให้แก่ธนาคารผู้คัดค้าน แม้จะเป็นการชำระหนี้เพื่อให้หนี้ระงับก็ตาม แต่ก็สืบเนื่องจากการที่ผู้คัดค้านให้จำเลยกู้เงินและกู้เบิกเงินเกินบัญชี จึงเป็นการที่จำเลยได้รับประโยชน์จากการนำเงินที่รับอนุมัติให้กู้จากผู้คัดค้านไปใช้ในธุรกิจของจำเลย การชำระหนี้ของจำเลยไม่ใช่เป็นการทำให้โดยเสนหาหรือให้เปล่า ๆ ถือได้ว่าเป็นการชำระหนี้โดยมีค่าตอบแทนตามพระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ. 2483 มาตรา 114(เดิม)

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องจำเลยขอให้ล้มละลายเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2539 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2540 และพิพากษาให้ล้มละลายเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2540 ขณะนี้ยังไม่พ้นจากภาวะล้มละลายผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 19 กันยายน 2539 (ที่ถูกต้องวันที่ 19 กรกฎาคม 2539) จำเลยชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ จำนวน 179,927.04 บาท และเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2539 จำนวน 10,000 บาท ให้แก่ผู้คัดค้านอันเป็นการชำระหนี้ภายในกำหนดเวลา 3 ปี และ 3 เดือน ตามลำดับ ก่อนมีการขอให้ล้มละลาย เป็นการกระทำที่ไม่สุจริตและทำให้ผู้คัดค้านได้เปรียบแก่เจ้าหนี้อื่น ขอให้มีคำสั่งเพิกถอนการชำระหนี้ระหว่างจำเลยกับผู้คัดค้าน ตามพระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ. 2483 มาตรา 114 และมาตรา 115 ตามลำดับ และให้ผู้คัดค้านส่งมอบเงินจำนวน 189,927.04 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งเพิกถอนการชำระหนี้จนกว่าจะชำระเสร็จผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า การชำระหนี้ดังกล่าวเป็นการชำระหนี้ที่จำเลยและนางฮั่วแจ่มแจ๊ญ ร่วมกันชำระหนี้ให้แก่ผู้คัดค้านตามคำพิพากษามาตามยอม ผู้คัดค้านได้รับชำระหนี้ไว้โดยสุจริตและมีค่าตอบแทน ขอให้ยกคำร้องศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้เพิกถอนการชำระหนี้ของจำเลยแก่ผู้คัดค้านระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 23 กันยายน 2539 จำนวน 189,927.04 บาท ให้ผู้คัดค้านส่งมอบเงินจำนวน 189,924.04 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งเพิกถอนจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้องผู้คัดค้านอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายืนผู้คัดค้านฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยกับนางฮั่วแจ่มแจ๊ญ เป็นหนี้ผู้คัดค้านตามสัญญากู้ยืมเงินกู้เบิกเงินเกินบัญชี คำประกัน และจำนองผู้คัดค้านฟ้องจำเลยกับนางฮั่วแจ่มแจ๊ญเป็นคดีแพ่งต่อศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นพิพากษามาตามยอมเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2536 ให้จำเลยกับนางฮั่วแจ่มแจ๊ญร่วมกันชำระหนี้จำนวน 445,661.71 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 18 ต่อปี ของต้นเงิน 445,174.71 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์โดยชำระงวดแรก 100,000 บาท ในกำหนด 1 เดือน ส่วนที่เหลือชำระให้เสร็จสิ้นภายใน 5 เดือน นับแต่ชำระงวดแรก ระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 19 กรกฎาคม 2539 จำเลยชำระหนี้ตามคำพิพากษามาตามยอมให้แก่ผู้คัดค้าน รวม 17 ครั้ง เป็นเงิน

179,927.04 บาท และชำระเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2539 อีก 10,000 บาท การชำระหนี้ดังกล่าวเป็นการชำระหนี้ภายในกำหนดเวลา 3 ปี และ 3 เดือน ก่อนมีการฟ้องขอให้จำเลยล้มละลาย ในคดีนี้มีเจ้าหนี้ขอรับชำระหนี้ 2 ราย คือ โจทก์และผู้คัดค้าน ไม่ปรากฏว่าจำเลยมีทรัพย์สินที่อาจแบ่งได้ในคดีล้มละลาย มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาผู้คัดค้านว่า ผู้ร้องขอให้เพิกถอนการชำระหนี้ดังกล่าวได้หรือไม่ ประการแรกเกี่ยวกับการรับชำระหนี้ระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 19 กรกฎาคม 2537 รวม 17 ครั้ง เป็นเงิน 179,927.04 บาท เป็นการรับชำระหนี้โดยมีค่าตอบแทนหรือไม่เห็นว่า การที่ลูกหนี้ชำระหนี้ตามคำพิพากษา ตามยอมให้แก่ผู้คัดค้านแม้จะเป็นการชำระหนี้เพื่อให้หนี้ระงับก็ตาม แต่ก็เป็นการชำระหนี้ที่สืบเนื่องจากการที่ผู้คัดค้านให้จำเลยกู้เงินและกู้เบิกเงินเกินบัญชี จึงเป็นการที่จำเลยได้รับประโยชน์จากการนำเงินที่รับอนุมัติให้กู้จากผู้คัดค้านไปใช้ในธุรกิจของจำเลย การชำระหนี้ของจำเลยไม่ใช่เป็นการทำให้โดยเสนหาหรือให้เปล่า ๆ ย่อมถือได้ว่าการชำระหนี้ของจำเลยเป็นการชำระหนี้โดยมีค่าตอบแทน ที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยว่าเป็นการชำระหนี้โดยไม่มีค่าตอบแทน จึงให้เพิกถอนการชำระหนี้ดังกล่าวตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 114 (เดิม) นั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของผู้คัดค้านฟังขึ้น"พิพากษาแก้เป็นว่า ให้เพิกถอนเฉพาะการชำระหนี้ เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2539 จำนวน 10,000 บาท ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 115 ให้ผู้คัดค้านคืนเงินจำนวนดังกล่าวแก่ผู้ร้อง พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้เพิกถอนจนกว่าจะชำระเสร็จ

องค์คณะ

วรนาถ ภูมิถาวร · ประมาณ ตียะไพบุลย์สิน · พีรพล จันทรสว่าง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/201/2545>